

Leto: II.

Maribor, četrtek 27. januarja 1921

Številka: 21.

Poročilo o poteku zadnje seje ustavodajne skupščine. Avstrijsko vprašanje pred pariško konferenco. — Pogrom proti Slovincem na Koroškem?

Mariborski grehi.

Maribor, 26. januarja.

Sobotni škandal v Götzovi dvorani je našel nepričakovan odmev v vsej naši javnosti in z njim se peča vse naše časopisje, kar pozdravljamo z odkritim veseljem. Končno so tudi oni krogi, ki se do danes niso brigali za mariborsko vprašanje spoznali, da Maribor ni Ljubljana in da to mesto ob Dravi, nekdanje gnezdo najhujše gonje proti nam, s tem, da spada politično k naši državi, še ni tudi narodno osvobojeno in očiščeno.

Radi tega spregovorimo danes lahko jasno svojo besedo, ki smo jo do sedaj iz teh in onih razlogov zadržali, ker upamo, da bo naša ta beseda razumevanje povsod.

Maribor je naša najsevernejša obmejna postojanka in kot tak bi moral biti obenem tudi naša narodna trdnjava, ki bi bila sposobna kljubovati vsem napadom. Bi moral biti — toda to danes še ni! Zakaj ni? Kdo je tega kriv? To je vprašanje, na katero bi se dalo napisati knjigo debel odgovor in iz seznama krivcev bi izostal malokdo, ki je od prevrata sem deloval na tem ali onem količnjak važnem in uplivnem mestu. V ta seznam pa bi prišle tudi ljubljanska in beograjska vlada in končno tudi nebroj zasebnikov in naša jugoslovanska javnost v Mariboru sploh.

Krivi so oni, ki so sedeli na mestnem magistratu mariborskem, krivi so oni, ki so sedeli pri vojaških oblasteh, krivi so oni od policije, od okrajnega glavarstva, od železnice, od sodišča, krivi so naši politiki, brez razlike strank, krivi so ti in oni uradniki, odvetniki, duhovniki, častniki, trgovci, obrtniki, za-

Zanimivost iz življenja žensk v stari Grški.

Ko preidemo Homerja, vstopimo v nov kraj. Mi ne vemo, kako daleč so Homerjevi karakterji zgodovinski. Dvomiti ne moremo, da so bili načini življenja mož in žen, katere opisuje taki kot načini življenja resničnih mož in žen, med katerimi je živel. Lahko je idealiziral nekoliko, toda celo njegove idealizacije označujejo potek njegove dobe. Toda jako malo vemo, kako so bile konstituirane razne države Grške in kakšni odnosi so vladali med njimi. Prisiljeni smo iti preko dolge perijode, ki je skoro popolnoma prazna in potem pridemo v zgodovinsko Grško. V zgodovinski Grški nimamo nobene edinstvenosti grškega naroda. Imamo moke, ki imajo grško kri v svojih žilah, toda ti niso nikdar sanjali, da bi ustanovili iz vseh svojih delov en narod, katerega bi vladale iste postavbe, v katerem bi si medsebojno pomagali drug drugemu. Tedanji grški razum je smatral, da je mesto največja politična organizacija, ki je sploh mogoča ali vsaj skladna s primernim izpolnjevanjem državnih funkcij. In v soglasju s tem

sebniki, splon — več ali manj vsa naša javnost.

Mestni magistrat je dajal v svojih uradih mesta, potuho in zaščito nekdanjim nemškim slovenožrcem. Vojaške oblasti so trpele v Mariboru nezavedne bivše avstroogrške aktivne oficirje, ki nikakor ne spadajo na tako nevarno točko. Policija je prijemala z rokavicami nemške veleizdajalce, ker baje ni imela za njihova veleizdajstva dokazov, čeprav bi bila te dokaze lahko našla vsak čas. Okrajno glavarstvo je zagreševalo isto. Železniško ravnateljstvo je ohranilo v Mariboru celokupen kader nekdanjih in še sedanjih naših smrtnih sovražnikov. Sodišče je postopalo z Nemci istotako z rokavicami. Naši politiki so za vse to vedeli, pa se niso zganili, da bi temu napravili konec. Uradniki, ne vsi, a mnogobrojni so preko predpisov uradovali s strankami nemško. Odvetniki so prvič trpeli med seboj zagrizene nemške tovariše, občevali z njimi nemško ter zagovarjali Nemce v tožbah celo proti Slovincem. Duhovniki se niso pobrigali, da bi izginili iz cerkva razni nemški napisi in avstrijski grbi in tudi proti nadnemčurju škofu Napotniku niso nastopili. Častniki so v splošno sramoto vedno posekali le nemške lokale in prireditve ter s posebnim veseljem nemškutarili tudi na javnih prostorih. Trgovci in obrtniki so sprejemali v službo nemške in nemčurske uslužbenke. Zasebniki so in še podpirajo nemške in nemčurske trgovce, gostilničarje, obrtnike, podjetnike itd.

Dopustila so se razna pangermanska društva in njihove prireditve, dajale so se koncesije zagrizenim Nemcem in nemčurjem, nakazovala so se takim ljudem stanovanja, „nacionalizirala“ so se

bi morali povedati v podrobnostih o urejenosti v vsaki posamezni državi Grške, če bi hoteli podati polno poročilo v njenem žensstvu. Če bi želeli kaj takega storiti, bi nam pa nedostajalo materiala. Vendar pa, če bi se tak material ali snov imelo, najbrž bi ne spoznali iz njega mnogo več zgodovine, kot smo se je že naučili iz zgodovine dveh najprominentnejših grških držav in ti dve sta Sparta in Atene. Stališče in upliv žen v teh dveh državah je, kar obrača nase našo pozornost.

Da si ustvarimo v mislih vsaj nekaj, kar bi sličilo nekoliko državi Sparta moramo imeti jasno pred seboj, kakšno mnenje so ti stari Grki imeli o državi v splošnem in Spartanci še posebej. Na njih je tedaj napravljala velik utis umrljivost in propad posameznikov, toda enako močno so čutili večnost plemena, ki živi dalje od ene generacije do druge. V soglasju s tem, kadar se je oblikovalo državo, je v vseh postavodajah prevladovala prominentna ideja o večnosti države in o neskončnosti obožavanja bogov. Oni so kaj malo pozornosti obračali na želje posameznikov. Svoboda posameznika jim ni bila mnogo mar. Posameznik je bil za državo in ne država za posameznika in v

razna avstrijsko-nemška podjetja. Dopushtilo se je izdajanje pangermanskega „socijalističnega“ hujskaškega lista „Volksstimme“ in njegove slovensko pisane, a nemško redigirane sestre „Enakosti“ itd. itd.

Brez konca in kraja bi se dalo naštevati te grehe, navedlo bi se lahko na tisoče konkretnih slučajev, iz vseh pa bi bilo razvidno le eno: da nismo sposobni za gospodarje, ampak, da smo še vedno nemški hlapci, četudi imamo lastno državo.

Sobotni škandal, ki pa je bil le eden med tolikimi in niti ne eden največjih, pa je sedaj naenkrat prebudil vso javnost. Samospoznanje je najboljša pot k poboljšanju, pravi pregovor. Ko bomo jutri pozabili na sobotni škandal, bomo zopet grešili dalje in vzdramili se bomo gotovo spet komaj tedaj, ko bo na magistratu sedel nemški župan in ko si Slovenec kot nekoč zopet ne bo upal na cesti govoriti v svojem jeziku.

Hrvatski čifuti kot protidržavni rovarji.

Iz Dunaja nam prihaja zanimivo poročilo, ki nam razgrinja zagrinjalo protidržavnih spletk, katere uganjajo hrvatski čifuti v Avstriji z zlobno škodoželjnostjo napram interesom naše države. Po Dunaju raztrošajo lažnjive vesti o razkroju in razpadu Jugoslavije kot ujedinjene države, se sklicujejo pri tem obrekovanju na Radića, češ, on je že pripravil vse potrebno, da se razkroj izvrši, in mi — zagrebški židi — podpiramo Radića po svojih najboljših močeh v tem protidržavnem delu.

Tako je prišel tak brezvesten lopov v neko banko, kjer so ga seveda rado vedno vprašali, kako je v Jugoslaviji,

soglasju s tem so morale biti vse osebne in privatne koristi žrtvovane brez obotavljanja na altarju moči in obstoja države, če je bila potreba.

Posebno pot je zavzemala ta ideja v Sparti. Radi okolščin, v katere so bili Spartanci potisnjeni, so se morali odločiti, da napravijo iz svojega plemena pleme vojakov. Oni so imeli številne sužnje, ki so morali izvrševati in izdelavati vse, kar je bilo potrebno za življenje. Oni so bili radi tega prosti dela. Toda, če so hoteli obdržati svoje sužnje in braniti svojo lastnino pred tujimi upadniki, so morali biti telesno močni, utrjeni, drzni in odločni. In ker so ženske potreben del države, so morale pomagati do tega cilja. Določbe, katere se je napravilo v ta namen, pripisujejo stari Grki nekemu Lycurgusu, toda, če je bil on resnična oseba in v koliko so verjetna poročila, tičočja se njega je danes nemogoče dognati, sicer pa je ta stvar brez pomena. Vseeno je za nas, kdo je take določbe napisal in zanima nas le to, da so take določbe ali zakoni resnično obstajali in se jih je izpolnjevalo tekom časa, ko je bila Sparta na višku svojega obstoja. Te postavbe ali določbe so nosile v svojem opredlu namen, za katerega so bile pri-

zlasti kakšne so politične razmere v Zagrebu. Lopov je škodoželjno se smeječ pripovedoval o „furchtbare Zersetzung“, o „wir freuen uns schon darüber und bemühen uns dem Radić das nötige beizutragen“.

Ko je bil čifut na višku svojih nesramnih laži in se je nadejal priznanja svojih poslušalcev, tedaj je pristopil k njemu neki gospod, ki je bil ves ta čas navzoč, ga prijel za ovratnik ter mu pripeljal iz dna užaljene jugoslovanske duše — krepko zaušnico. Dotičnik je bil namreč Slovenec. Prestrašen čifut se je komaj ojunčil na vprašanje, kdo da je. A ko je vprašani izrekel, čakaj, da te jaz vprašam, kdo si, je čifut, komaj da je utegnil pograbiti svoj denar, naglih korakov zbežal na bližnjo cestno železnico.

Zaveden Jugosloven, ki si je na Dunaju upal tako nastopiti proti hrvatskemu židovskemu veleizdajniku in ki živi stalno na Dunaju, nam zatrjuje, da se Jugoslovenci na Dunaju najbolj boje Hrvatov v splošnem, ker večina, ki prihajajo tja po opravkih, prihajajo tudi kot naši, oziroma Radićevi politični špijoni.

Pogrom koroških Nemcev na Slovence v Guštajnu.

Iz Guštajna smo dobili vznemirjajočo vest, da so Nemci sklenili splošen pogrom na Slovence v Guštajnu. Guštajn z okolico je po pretežni večini slovenski. Med našim slovenskim ljudstvom vlada veliko razburjenje in kličejo brate v Jugoslaviji ter našo vladu na pomoč. Avstrijski orožniki in finančne straže stoje že od 24. tm. v strogi pripravljenosti. — Tako poročilo. Apeliramo na našo vladu, da se takoj po zanesljivih virih prepriča o teh nemških načrtih in ako

rejene. Vse zakonodajstvo tičočje se žensk je imelo pred seboj edini objekt, da se namreč narodi prvovrstnih mož. Materinstvo je bila edina funkcija za žene, katero so morale izvršiti. Toda ta funkcija je bila zapopadana v najširšem obsegu, v katerem so Spartanci umevali človeštvo. Na kratko, nobena ženska ni mogla z uspehom izpolniti katerekoli velikih funkcij določenih od narave, ne da bi se kultiviralo vse dele njene narave. In tako vidimo v tem slučaju: Spartanci so hoteli močnih mož in da se to zgodi je treba, da so tudi njihove matere močne, oni so hoteli imeti pogumnih mož in zato je bilo treba, da so bile tudi matere pogumne. Spartanci so hoteli odločnih mož — njih matere so morale biti zato odločne. Intenzivno so oni verovali, da so otroci taki, kakršna je mati in na tej veri so delovali. Predvsem so posvetili vso svojo pozornost in skrb telesnim vajam žensk. Od najranejših dni so bile ženske zaposlene pri telovadnih vajah. Ko so deklice dosegle starost dekliške dobe, so vstopale v konste ali tekme v rokoborbi, tekanju in drugih vajah.

(Dalje prih.)

se izkaže nameravani program kot resničen, takoj izvede represalje nad nemško manjšino na našem ozemlju.

Notranja in zunanja politika.

*** Dr. Komanudi finančni minister.** Demokratska stranka je določila za mesto finančnega ministra dr. Komanudija, ki bo portfelj sprejel. Novi finančni minister bo imenovan v najkrajšem času.

*** Radičevci ne gredo v Beograd.** Na konferenci Radičeve stranke, ki je bila sklicana po vrnitvi dr. Basarička iz Beograda, se je definitivno sklenilo, da ostane stranka pri svoji dosednji taktiki ter da ne gre v Beograd.

*** Pred boljševiškim prevratom na Finskem.** Na Finskem se pripravlja, kakor vsi znaki kažejo, boljševiški prevrat. Boljševiški agenti, ki izvršujejo zadnji čas dan za dnem razne teroristične akte, stoje v zvezi z Moskvo, ki baje pripravlja splošen napad na Finsko.

*** Italijani za združitev Avstrije z Nemčijo.** Italijanski vladni krogi naglašajo odkrito, da je edina rešitev Avstrije v tem, da se združi z Nemčijo. Proti temu nima Italija ničesar, nasprotno pa je proti temu, da bi se pod pretvezo pomoči ugnezdele v Avstriji ravno tuje sile.

*** Problemi pariške konference.** O programu konference najvišjega sveta poroča „Echo de Paris“: Po posvetovanju o pomočni akciji za Avstrijo in stališču velesil k sevreški pogodbi se bodo obravnavali sledeči problemi v nastopnem redu: Razorožitev, obnova, premogarno vprašanje, mednarodna finančna vprašanja, posebno od seje zveze narodov izdelanega mednarodnega kreditnega sistema, nadalje ruske in poljske zadeve. Ljudsko glasovanje v Vilni in končno pripoznanje baltičskih in kavkaških držav. List je mnenja, da se vprašanje razorožitve ne da rešiti v enem dnevu, kakor se je predvidevalo in je tudi zelo dvomljivo, ako bo zamogla rešiti pariška konferenca ves ta ogromen program.

*** Papež za Avstrijo.** Papež je poslal na kardinala dr. tajnika Gasparija apel radi pomoči Avstriji. V apelu obkrojuje nesrečen dober narod, ki je izgubil ves svoj sijaj in da se je njegovo prebivalstvo skrčilo le na ubornih šest milijonov. V tem svojem apelu je papež pokazal zopet, kako mu je hudo, da je razpadla država Habsburžanov in kako si želi, da bi vstala zopet v novo življenje. Toda tega tudi vsi njegovi blagoslovi ne bodo dosegli.

*** Novi nemiri v Italiji.** V Italiji je zopet zavrelo. Fasisti so se spravili nad socialiste in med obojimi je prišlo v Modeni, Bologni, Perugiji, Ferrari in drugod do krvavih spopadov. Posebno hudi izgredi fašistov proti socialistom so se vršili v torek v Modeni, kjer so fašisti do tal požgali Delavski dom ter demolirali tudi stanovanje socialističnega poslanca Donatija. Ranjenih je bilo obojestransko več oseb in par celo tudi ubitih. Izgube imajo tudi karabinjerji, ki so nastopali večinoma pristransko skupaj s fašisti.

*** Demisija španskega kabineta.** Ministrski predsednik Dato je sporočil novinarjem, da je predložil kralju demisijo kabineta. Kralj mu je pa izrazil zaupanje in ga naprosil, naj ostane v svoji službi, ter ga opolnomočil, storiti vse spremembe, ki jih zahteva dobrobit ljudstva. Kralj ni hotel pripoznati demisije Dato-ša ter mu dal enodnevni pomislek.

*** Anglija grozi z zaplenbo nemške lastnine.** Po „Evening Newsu“ je sporočila Anglija Nemčiji, da bo zaplenila nemško lastnino, ako se Nemčija ne podvrže pogojem reparacijske komisije.

Zanimivosti.

Priprava, ki povrne življenje. Mladi grški iznajditelj George Anston v Washingtonu trdi, da je mogoče povrniti življenje človeku, ki se je utopil ali zadušil v teku dvainsedemdesetih ur po njegovi smrti. Njegova teorija je, da srce ne povzroča cirkuliranja krvi, temveč je vzrok krvnemu kroženju iskati v vdihavanju in izdihavanju zraka skozi pljuča. To je jako čudno, zlasti še, ker se ujema z učenjem starih Indijcev, ki so živeli na stotine let pred Kristusom. V njihovih skrivnostnih knjigah se uči to doktrino. Tam je rečeno, da je življenje telesa odvisno od vdihavanja finega vitalnega principa, ki se imenuje „Prana“, katerega potegne človek v svoje telo z dihanjem. Ta potem cirkulira okoli po krvi in on je tisti, ki vzdržuje življenje. Poleg tega je še sledeče kuriozno dejstvo, ki je malo znano celo zdravnikom. Bitje žile po vsem telesu odgovarja seveda bitju srca. Če tipljemo žilo za pestjo, na vratu ali pri gležnju na nogi, sploh kjerkoli se zamore čuti bitje žile, povsod najdemo, da udari žila vedno istočasno kot srce. Ampak v možganih ne odgovarja bitje srca temveč dihanju, to je, da v možganih se vrši bitje tolikokrat, kot potegnemo zrak v pljuča in to znaša od dvanajstkrat do štirinajstkrat na minuto. To dokazuje, da vlada neka posebna zveza med dihanjem in možgani. Celotno med zdravniki starejših šol je začela rasti tendenca, da bitje žile sloni manj na srcu kot se domneva in več na krčevanju in razširjanju arterij (odvodnic; žil, ki bijejo) in tudi, da je po naravi ravno tako električno kot fizično. Vsa ta dejstva napravljajo bolj umevna revolucionarna odkritja, kakoršna je n. pr. odkritje G. Anstona. Dokazuje nam obenem, da še ne vemo toliko o našem lastnem telesu, kot si domnevamo. G. Anston je iznašel posebno pripravo, s katero je baje dosegel že lepe uspehe in je nekaterim osebam povrnil življenje, dasi se jih je smatralo za mrtve. Podrobnosti o tej pripravi nam niso znane.

Dnevna kronika.

— Tržaška Slovenka zaščitnica mariborskih Nemcev. Prejeli smo: Neka tržaška Slovenka, trgovka, je kupila v Mariboru neko hišo, v kateri se nahajata dve trgovini, ena nemška in ena slovenska. Ker namerava gospa tudi sama otvoriti trgovino, je bilo seveda treba odpovedati enemu trgovcu. Z njenim tukajšnjim zastopnikom, ki trdi, da je zaveden Slovenec, sta dolgo premisljevala ter se končno odločila, da — odpovešta Slovence. Pri tem se izgovarjata, da ščiti Nemca nek c. kr. zakon, docim je Slovenec brez zaščite. — Kaj takega od tržaške begunke-Slovenke, ki mora sama dobro poznati narodno borbo, pač nismo pričakovali in upamo, da bo še pravočasno popravila svoj narodni greh.

— Sanatorij je v Mariboru torej gotova stvar ter se bo z delom in oddajo zidarskih, mizarskih, slikarskih, ključavničarskih in drugih del že kmalu začelo. Ker je to slovensko podjetje, smemo pričakovati, da se bodo gg. lastniki obrnili v prvi vrsti na slovenske obrtnike, osobito na one, ki so organizirani v „Slovenskem obrtnem društvu“, katero bi poleg tega tudi lahko prevzelo odgovornost, da se bodo dela tudi res dobro izvršila. Isto pa velja seveda tudi za vse druge slovenske stranke, ki potrebujejo obrtnike.

— Protestna zborovanja proti uvozu italijanskih vin. Prošlo nedeljo se je vršilo po mariborski okolici in po Slovenskih Goricah več zborovanj, ki so bila sklicana pod pretrezo, da se bo na njih protestiralo proti uvozu italijanskih vin v našo državo. Jasno je, da bi se takemu protestu pač vsakdo pridružil. Sio pa je, vsaj v večini krajev,

ki so nam znani, za čisto klerikalno strankarsko prireditelje. Ko so klerikalci zvalili na zborovanja pod lepo pretrezo tudi pristaše drugih strank, so pričeli udrihati po sedanji vladi po liberalnih in samostojnih poslancih, ki da niso preprečili rapalske pogodbe in uvoza vina, čeprav ve vsak otrok, da teh poslancev 12. novembra ni nihče vprašal za dovoljenje, da se sme rapalski sporazum podpisati. Kdo je dal pobudo za ta zborovanja? Na to vprašanje bi od merodajni oblasti radi dobili odgovor. — Kmetje.

— Na račun prirediteljev zabav. Iz vrst posetnikov zabav, plesov itd. smo prejeli pritožbe, da razna društva, ki prirejajo te zabave, ne skrbijo za to, da bi se razna jedila, pijače itd. ne prodajale po tako visokih cenah, da si jih stalni nameščenci in drugi, ki niso ravno vojni dobičkarji in verižniki, ne morejo privoščiti, čeprav je ravno iz teh krogov največ posetnikov. Zeleti bi bilo in tudi interes prirediteljev bi zahteval, da se temu vprašanju posveti malo več pozornosti.

— Pravoslavnoj brači! Ustanovni odbor za osnivanje srpsko-pravoslavne opštinstva v Mariboru umoljava ovdašnje građane pravoslavne vere, da blagoizvole dostaviti njihov ej. naslov, naznačivši i članove porodice na adresu Petar J. Miović, Tomsčev drevored br. 30.

— Spominska slavnost za mariborske žrtve. V Gradcu se vrši danes v četrtek dne 27. januarja v „Rittersaalu“ spominska slavnost nemškimi mariborskimi žrtvam. Govorili bodo razni govorniki in sodeloval bode tudi „Grazer Männergesangsverein“, bratec mariborskega „Männergesangsvereina“. Da ne bode v dvorani zijala praznosta, je vstopnina prosta.

— Pozor pred 20-dinarskimi bankovci! V Maribor je došel dunajski žid okrog 30 let star, z angleško odrezanimi brkami, v elegantni temni obleki in skuša spravljati v promet popolnoma nove falsifikate 20-dinarskih bankovcev. Poskušal je svojo srečo pri bankah; pri eni so ga mislili prijeti, pa je še pravočasno izginil. Torej pozor!

— Lep uspeh „Koroškega večera“. Kljub narodnim grehom večine naše inteligence in častnikov je „Koroški večer“ materijelno lepo vspel. Dohodkov je bilo 42.811 K, stroškov 6.699 K 20 v, torej čistega dobička 36.111 K 80 v. Vsem, ki so s svojo narodno zavednostjo in požrtvovalnostjo k temu vspehu pripomogli, bodisi v denarju, blagu ali sicer sodelovanjem, izreka v imenu prirediteljev oziroma sodelovalcev najiskrenejšo zahvalo preč. g. župnik Gabron, katerega smemo po vsi pravici smatrati kot pravega očeta koroške dece in koroških beguncev sploh ter kot glavnega prireditelja tega večera, ki je po svojem izidu postal važen mejnik v zgodovini tudi mariborskih Slovencev.

— Iz koroških krogov. Koroški večer v Mariboru ostane nam koroškim Slovincem iz raznih vzrokov v trajnem spominu. Vsa čast in hvala mariborskim damam, ki so s svojo požrtvovalno ljubeznijo mnogo pripomogle s svojim delom, da se olajša beda naše koroške slovenske mladine, katera je odtrgana vsled svoje narodne zavednosti, od svoje rojstne domovine. Hvala pa tudi slavnemu občinstvu, ki se je odzvalo vabilu na koroški večer. Prihiteli so celo iz daljnih krajev na to prireditelje naših slovenskih sotrpini Primorci in koroški Slovenci. A tem žalostnejši je bil utis, ko je prišla vest, da so tukajšnji jugoslovanski častniki raje šli h Götzu na pangermansko veselico v družbo nemških dam kot pa da bi se udeležili koroškega večera v Narodnem domu. Spoznali smo tisti večer, kdo ima do nas koroških Slovencev sočutje. Le malo število je bilo častnikov, a mi smo jim hvaležni, ker se niso pridružili vstalem sotovaršem pri Götzu. Slišale so se besede nemških frajlic, da tako veselo se že dolgo niso zabavale kot tisti večer. To so besede, katere so kot oster nož za Slovence v slovenski državi od strani germanov, medtem, ko vemo, kako se godi v tužnem Korotanu Slovincem. Venomer so v nevarnosti pred podivjanimi nemčurji in še misliti ne

smejo na kako slovensko prireditelje, še manj pa da bi nemške oblasti dovolile kaj takega. Korošica.

— Slovensko obrtno društvo v Mariboru pridno deluje in stremi za tem, da se slovensko obrtništvo povzdigne in pride do prave veljave ter na svoji lastni zemlji dobi vsakdanji kruh. Da pa zamore započeto delo lažje in skupno vršiti, mora skrbeti za to, da zbere vse slovenske obrtnike v društvo. Zato pozivljamo slovenske obrtnike-tovariše, da se vpišejo. Prijave sprejema Fran Novak, Aleksandrova cesta 22 in Rudolf Monjar, čevljar, Tattenbachova ulica št. 21.

— Dobrovoljci se sestanejo v ponedeljek 31. t. m. ob 20. uri v Narodnem domu. Dr. Pivko.

— Rezervni častniki v Mariboru se vabijo na sestanek v petek 28. t. m. ob 20. uri 30 min. v restavraciji „Narodnega doma“. Razgovor o aktualnih narodnih vprašanjih in o organizaciji rezervnih častnikov. Dr. Pivko.

— Trgovski ples slov. trg. in obrtnega društva obeta, da bo ena najprijetnejših prireditev letošnjega predpusta. Dostop je mogoče le z vabilom, ki so že razposlana. Ako je bil pa morda kdo, ki bi se plesa rad udeležil, pomotoma prezrt, naj blagovoli vabilo zahtevati pri tvrdki Baloh & Rosina na Grajskem trgu — za plesalce „Česke besede“, ki jo žele ponoviti, se vrši vaja danes (sreda) in jutri (četrtek) ob pol 20 uri v mali dvorani „Nar. doma“.

— Na vlogo trgovskega gremija v Mariboru naznanja ministarstvo za trgovino in industrijo, da je gospod minister prometa odobril trasiranje proge Murska Sobota—Veržej—Križevci—Ljutomer—Veličane—Ormož in v to svrhu se je imenovala sekcija s sediščem v Ljutomeru.

— Za plesni venček tukajšnjih poštinih uslužbecev naj si vsak prijatelj naših poštarjev pravočasno preskrbi vstopnico v predprodaji pri vseh linicah tukajšnjih poštinih uradov ter pri denarnih in paketnih dostavljajih. Cisti dobiček je namenjen društvenemu podpornemu skladu.

— Tobačni trafiki v Studencih. Okrajna cesta 9 in Obrežna cesta 1 sta razpisani do 15. februarja 1921 potom javnega natečaja. V enoletnem času se je za trafiki dobavilo za K 170.428-80 tobačnega materijala, od česar je znašal trafikantski dobiček K 14.205-97. Položiti se mora, predno se ponudba izroči, K 1400— jamščina.

— Plačujte davke pravočasno! Davkoplačevalce vseh vrst nujno opozarjamo, da v lastnem interesu plačujejo davke pravočasno. Po razglasu delegacija ministrstva financ z dne 9. maja 1920 se pobirajo kot eksekucijske pristojbine za zaostale davščine v Sloveniji in Dalmaciji sledeče pristojbine: Za opomin od vsake polne krone 4 vinarje, za rubežen 4 vinarje od vsake polne krone, za prodaje se dva vinarja od vsake polne krone. Opominjevalne in rubežne pristojbine zadenejo toraj vsako zakasnitev v občutnem znesku. V primeru zakasnelega plačila zadene stranko trdo novo breme.

— Zaslužene kazni. Dne 24. t. m. je vršila tukaj razprava proti Ohrensteinu, Ostritzu in dr., večinoma judom, ki so obtoženi, da so prikrivali veliko množino starih črevljev in ogoljufali ravnateljstvo vojnega plena. Pri preiskovanju se je dognalo, da so državo oškodovali za približno 200.000 kron. Obsojeni so bili vsak na 6 mesecev zapora in na 30.000 kron globe.

— Zborovanje obrtnikov v Beogradu. V soboto se je končalo zborovanje obrtnikov. Na zborovanju se je sklenilo, da se vrši kongres obrtnikov iz vse države v Novem Sadu. Pri obrtnikih iz province se je pokazalo nezadovoljstvo nad delom beograjske centralne, ker je pri 27. milijonih dinarjev, določenih za obrtnike, nastal primanjkljaj na škodo obrtnikov iz province. Razdelitev dotacij bo izvršila obrtna zbornica, ki se bo v to svrhu sestala 1. februarja.

— Pozabljen šal. V torek večer je nek gospod v kavarni Central na glav-

sem obešalniku pri vходу pozabil svoj šal. Kdor ga je pomotoma vzel, se prosi, naj ga odda pri blagajni kavarne.

— **Nesreča v nemškem premogokopu.** V rovu elsniske premogokopne družbe je eksplodiral v pondeljek zemski plin, pri čemer je bilo 38 premogarjev abitih in 26 deloma težko ranjenih.

Sokolstvo.

o **Sokolska maškerada se vrši na pustni torek v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma.**

o **Maske na Sokolski maškeradi.** Maske, ki se hočejo udeležiti Sokolske maškerade, se naj zglase od 17. do 18. ure pri Stevo Tončič-u, Cafova ulica 2.

o **Mariborskemu Sokolu** so darovali v svrhu nabave telovadnih oblek in krojev manj imovitim članom: gg. Ivan Soštar, trgovec 80 K, Preac Jakob, trgovec 80 K, ga. Marija Vigec, gostilničarka 40 K, gg. Ignac Božič 40 K, dr. Ravnik, odvetnik 80 K, Ernest Birtič, gostilničar 60 K in Anton Kostomaj, gostilničar 100 K; skupaj toraj 480 K, za kar jim izreka odbor najprisrčnejšo zahvalo. V ta namen namerava pa baje tudi restavrater „Narodnega doma“ prirediti poseben koncert.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V četrto 26.: „Caričine Amaconke“, izv. ab. C-18.
V petek 28.: Zaprto.
V soboto 29. jan.: „Rodoljub iz Amerike“, abon. A-19.

Kultura in umetnost.

+ **Grosse permanente Gemäldeausstellung im Palais des Verlags der schönen Künste, Wien III., Löwengasse 47.** V tej razstavi so razstavili sledeči Slovani svoje umotvore: Ajdukiewicz, Blažek, Czernocki, Doktorovič, Filkuka, Hlavaček, Hruby, Janda, Janež, Jirasek, Jurutka, Karásek, Karlinski, Koganowsky, Konopa, Kovačević, Kovač, Kral, Krestin, Mihalowsky, Novak, Pirhan, Prohaska, Stiborsky, Straka, Tomec, Čelan, Tucek, Vodička, Vidljaka, Vitlačyl, Wodnansky, Petrovič in Zajc.

+ **Zrnje.** Izšla je 13 številka s sledečo vsebino: Jan Baukart: S ceste. (Pesem.) — H. Družović: Glasba kulturnih narodov starega veka. — Dr. Ljudevit Pivko: Dramatično pesništvo. — Antun Ivanović-Meeger: Petar (Pecija) Petrovič. — Repertoire Slovenskega gledališča v Mariboru.

+ **Sport.** Izšla je 4. številka ter prinaša: B. Drsalna tekma na Bledu in naš drsalni sport. — Tekme v drsanju. — Tekme v sankanju. — Plazovi — Smuč. — Rud. Badjura: Smučarjeva oprava. — Zimski sport. — Nogomet. — Tenis. — Avtomobilistika. — Avijatika. — Službene objave. — Razno. Poleg tega pa prinaša tudi šest slik.

+ **Razstava ruskih slik v Berlinu.** Znani ruski slikar J. I. Goyšeff je razstavil več svojih portretov in akvarelov v prostorih umetniškega antikvarjata Franka v Berlinu.

+ **Brinarjeve čitanke** za meščanske šole I. del, se sme po odloku poverjenstva za uk in bogočastje šteje 55 od 10. jan. 1921 provizorično uporabljati tudi pri pouku slovnščine v I. in II. razredu srednjih šol, dokler ne izidejo nove slovenske srednješolske čitanke.

+ **Maks Nordau umrl.** Znani publicist Maks Nordau je, kakor se poroča, te dni umrl. — Nordau, ki je dosegel 72 leto, se je poročil v Budimpešti, je tamkaj absolvirал gimnazijo in študiral nato na univerzah v Budimpešti ter v Berlinu, kjer je bil promoviran za doktorja. Pozneje je posloval kot praktični zdravnik, kot urednik „Pester Lloyd“, pariski poročevalec „Vo-sische Zeitung“ in kot publicistični pisatelj.

Zahtevajte v vsaki gostilni „Tabor“.

Zdravstvo.

— **Ozdravitev raka.** Kakor poročajo iz Hamburga se je tam posrečilo dr. Rollinu, da je našel sredstvo proti raku. Poizkuse je izvršil na dveh moških, ki sta imela že zelo razvitega želodčnega raka. Dr. Rollin, izvaja iz dejstva, da obole na raku samo preko 30 let stari ljudje, vsled česar je sklepal, da se nahajajo v mladostni krvi protisredstva za raka. Radi tega je prehesel kri mladostnih na stare ljudi in v obeh gornjih slučajih je imel uspeh. Sedaj preiskuje iznajdbo dalje in hamburška univerza je prevzela način novega zdravljenja. Gotovo pa je že danes, da se more z opisano iznajdbo krvi bolezen znatno olajšati, čeprav še ni gotovo, da se na ta način rak popolnoma odpravi. Na isti način je ozdravil tudi dr. Kimmel na raku bolnega, ki je zapustil bolnico kot popolnoma ozdravljen.

Vreme.

o **Veliki snežni viharji.** Po francoskih pokrajinah, zlasti nad Parizom in okolice so te dni divjali veliki snežni viharji. Telefonski in brzojavni promet med severom in vzhodom je vsled poškode ukiniten.

o **Meteorologično poročilo.** 26. jan. Nenavadno toplemu in lepemu 24. januarju je včeraj sledil prevrat: novi sneg, temperatura je padla od 15 C na ničlo, v spodnjih plasteh se je popoldne pojavila burja, ki je pretrgala lahko padavino snega, barometer se je dvigal že od 24. januarja ob 16. uri zopet rapidno navzgor in dosegel sinoči višino (745), od katere se spušča zopet nagloma navzdol, torej isti nenavaden pojav, ki se že skozi celi mesec obnavlja. Današnji dan nam je prinesel precej jasno, mrzlo vreme zjutraj — 2 C. Vzdržujejo se še vedno znaki izrednega meteorologičnega stanja z uplivi daljše reakcije tudi za naše kraje.

Sodišče.

Sleparije z izprijeno moko in kruhom.

Ob času, ko so bile zitorodne dežele naše države prenapolnjene z dobrim žitom novega pridelka, smo imeli v Mariboru, ki je nekaj slovel po svojem izbornem kruhu, najslabše krušno pecivo. Ne ravno splošno, ampak gotove pekarnice so se naravnost trudile, da so občinstvu za drag denar prodajale kruh iz najslabše, izprijene moke, a poleg tega še škandalozno nemarno, slabo prepečen kruh. Ob tem času se je pričel širiti tudi para-legar in kakor znano, nam je docent praške univerze g. dr. Matko pokazal tudi na tak kruh, kot enega izmed povzročiteljev te nevarne bolezni. V naše uredništvo so prihajale pritožbe, bičali smo to brezvestnost, apelirali na oblasti, dolgo časa brezuspešno. Spoznali smo, da leži krivda v škandaloznem sistemu dr. Leskovarjevga tržnega nadzorstva, katerega je dr. Leskovar popolnoma zavozil. Spoznali pa smo ob enem tudi krivdo na pomanjkljivem poslovanju našega državnega preizkuševališča. Predno je ena prei-kava dozorela, so pretekli meseci in stranka, ki se je pritožila o pokvarjenih živilih, je le v večjih slučajih zvedela za usodo njene pritožbe. Ta turški sistem je stranke oplašil pred direktnim poslovanjem in so stranke raje iskale odpomoči v listih. Preizkuševališče ima za celo mesto samo enega izbornega večaka, inženerja Mohoriča, kateremu je človeško nemogoče obvladati vse ogromne posle tako, kakor bi bilo potrebno. Zato se vleče tudi še do danes v javnosti neznanem stadiju preiskave velika sleparska afera Franzovega mlina. Le toliko vemo, da tisti, ki je skušal podkupiti izvedenca Mohoriča, ni sedel niti eno sekundo v prezasluzeni preiskavi. Ena takih pekarn, ki je brezvestno pekla in razpečavala slab kruh iz izprijene moke, je bila pekarija F. Schmid v Jurčičevi ulici. Dobivala je moko od trgovca Zieglerja, a ta jo je dobival od zagrebške družbe „Hermes“. Ne eden, ne drug se ni prepuščal, kakšna je ta moka; prodajala se je in iz nje pekel kruh, škandalozen črn kruh. Končno se je vendarle

ojunačila ena stranka, arhitekt Hugo Schell, da je ta škandal 27. septembra ovadila, ker je po zavžitju tega kruha njegova žena zbolela. Ravno 4 mesece je trajalo, predno je došel ta škandal do sodbe pred kazenskim sodnikom. — In ob tej priliki smo zvedeli marsikaj zanimivega. Pred vsem smo zvedeli, da je pravi lastnik pekarije Schmid človek, ki niti v Jugoslavijo pristojen ni, ki je doktor, pa se poleg pekarije peča tudi z vinsko trgovino. Ta tujec, Prusjak, je dr. Filip Pecha, katerega je v tej aferi zagovarjal dr. Rosina oz. koncipijent dr. Stanjko; trgovca, soobtoženega Zieglerja je zagovarjal dr. Srnc. Nasproti Zieglerjevi trditvi, da je moka znamke 6 po celi Jugoslaviji ena in ista, ker smo navezani na hrvatske mline in blago, sta ravnatelj preizkuševališča Mohorič ter izvedenec pek Schober povedala zanimive stvari. Mohorič je izjavil, da iz našega žita izdelujejo na Hrvatskem najboljšo moko za Dunaj, a odpadke prodajajo nam. Če naš trgovec ne razločuje slabe od dobre moke, naj pusti kupčijo ali pa naj se posluži državnega preizkuševališča. Izvedenec pekovski mojster Schober pa je pobil Zieglerja in dr. Pecharevo pekarijo z izjavo, da je on ob tistem času pekel tudi črni kruh iz čisto druge moke, mešanice iz rži in pšenice, da je take moke dovolj in da mora pek slabo moko takoj spoznati pri prvi peki, ker taka moka v prvem procesu peke — zasmrdi, in če je pek vesten, takega kruha ne sme prodajati. Tožena pekarna Schmid recite dr. Pecha, je kupila od Zieglerja 12 vreč take moke, od teh se ji je 11 vreč zasleglo. Okrajni sodnik Kramer je oba obtoženca obsodil po 600 K globe ali po 14 dni zapora, zaplenjena moka pa se mora vporabiti le za živinsko krmo.

Najnovejša poročila.

Poročilo o torkovi seji konstituante.

LDU Beograd, 25. jan. Početkom današnje seje ustavotvorne skupščine se prečita zapisnik zadnje seje, ki se sprejme brez ugovora. Odbor Narodnega sveta v Šibeniku prosi, da se intervenira za skorajšnji odhod Italijanov iz zasedenega ozemlja. Nato poroča dr. Armeri iz Orebiča o strahotah italijanskega terorja na Korčuli. Okrožno sodišče v Ljubljani zahteva izročitev poslanca Antona Brandnerja, ki se je pregrešil proti § 411. Dopis tega sodišča se odstopi imunitetnemu odseku. Ker je vladni načrt ustave z izpremembnimi predlogi dotiskan in razdeljen med poslane, se bo prečital zadevni predlog, kakor hitro se bo izvolil ustavotvorni odbor. Poslanec Ivan Deržić interpelira ministra za promet glede premestitev nekaterih uradnikov na beograjskem kolodvoru. Poslanec Etbin Kristan interpelira ministrskega predsednika zaradi naredb proti komunistom in ugotavlja, da navedbe ne tangirajo samo komunistov, ampak da so koeflive vsej politični svobodi. Mesto ministrskega predsednika Pašića, ki je bolan, odgovarja minister za notranje posle, dr. Drašković, da je vlada sklenila, da teh naredb ne razveljavi, ampak da jih bo še nadalje z vso strogostjo in doslednostjo izvajala. Posl. Miletić (radikalec) vpraša vojnega ministra, zakaj se ne izplačujejo svojčas izvršene rekvizicije za vojsko. Nato interpelira se posl. Vojeslav Lazića ministra za poljedelstvo, kaj se je storilo za regulacijo savskega brega. Minister odgovarja, da je komisija, ki je odšla na lice mesta, zahtevala za regulacijo kredit 5 milijonov dinarjev, v proračunu pa se je za to odobrilo le četrt milijona dinarjev. Predsednik zbornice zapriseže nato tri poslance, ki še niso prisegli. Spričo tega predlaga predsednik, naj se dnevni red odloži do prihodnje seje, ki bo v petek, 28. t. m. Nato prosi poslance, naj se jutri, dne 26. t. m. udeleže parastosa

za profesorja Denisa in zaključijo sejo ob 18:30 uri.

Avstrijsko vprašanje pred pariško konferenco.

LDU Pariz, 25. januarja. Današnja seja vrhovnega sveta se je pričela ob 11. uri in se je na njej razpravljalo problem Nemške Avstrije, Razpravljalo se je o uspehih dosedanjih posvetovanj in o poročilih, ki so jih pripravili angleški, francoski in italijanski finančni strokovnjaki. Nato je vrhovni svet sklenil, da se sestavi poseben komite, ki bo proučeval vprašanje, kakšne ukrepe in korake morajo storiti velesile za rešitev tega vprašanja. Izprva se ni nameravalo spraviti problema Avstrije na dnevni red današnje seje. Ker pa se je izkazalo, da je v vprašanju razorožitve potrebno predložiti izvedencem celo vrsto tehničnih podrobnosti, se je avstrijsko vprašanje stavilo že sedaj na dnevni red.

Revolta v Carigradu?

DKU Washington, 25. januarja. (Brezlično.) Po vesteh iz Carigrada se namerava tamkajšnja mednarodno posadko ojačiti. Cete se bode spravilo v javna poslopja Stambula, kjer je dosedaj že več tisoč mož. Vzrok teh ojačenj je možnost izbruha nemirov, ki jih nameravajo uprizoriti pristaši Kemal paše in radi še nepodpisane mirovne pogodbe. V Carigradu se nahaja 100.000 bivših turških in ruskih vojakov, ki se skrivajo po mošejah, razvalinah in kletih, so brez hrane in obleke in vedno ogrožajo red in mir o mestu.

Regent na zabavi beograjskih igralcev.

LDU Beograd, 25. januarja. Snoduje zabave, ki so jo priredili beograjski igralci, se je udeležil tudi regent Aleksander.

Obveznice predvojnih posojil blivše monarhije.

LDU Ljubljana, 24. januarja. Finančna delegacija v Ljubljani objavlja uradno: Ker se nahaja v rokah naših državljanov še veliko število obveznic predvojnih posojil bivše Avstrije in Ogrske, ki iz kateregakoli razloga niso bile ob roku predložene v popis in žigosanje, je g. finančni minister s svojim rešenjem D br. 243 od 10. januarja t. l., odredil, da se te obveznice smejo žigosati še do vstetega 15. marca t. l. To je zadnji rok; ki se ne bo več podaljšal. Poslovanje in žigosanje bodo vršile v tem roku samo delegacije ministrstva financ v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Novem Sadu ter generalna direkcija državnih dolgov v Beogradu. V imenu delegacije ministrstva financ v Ljubljani bo vršil ta posel davčni urad za mesto Ljubljana.

Zato pozivljamo vse naše državljane, ki svojih obveznic predvojnih posojil bivše Avstrije in Ogrske, navedenih v prilogi 2 in 3 tukajšnjega razglašja štev. 6796-Val.—1920 z dne 4. 9. 1920 (Uradni list št. 104 z dne 11. 9. 1920) doslej še niso predložili v popis in žigosanje, da jih v gori navedenem roku osebo ali pismeno prelože davčnemu uradu za mesto Ljubljano, ki jim bo obveznice popisal in žigosane vrnil. Pismene vloge je kolkovati s kolkom 2 dinarjev.

Borza 25. januarja.

Curih: New York 623.50, London 24.05, Pariz 47.50, Milan 24.05, Praga 9, Varšava 0.80, Zagreb 4.50, Dunaj 2, avstrijske žigosane krone 1.225.

Dunaj: Zagreb 423—426, London 2270—2290, Milan 2215—2235, New York 600—604, Pariz 4430—4470, Praga 812—818, Curih 9425—9475; valute: dolarji 596—600, angleški funti 2250—2270, nemške marke 1079—1085, francoski franki 4405—4445, lire 2202.50 do 2222.50, jugoslovenski dinarji 1670 do 1690, čehoslovaške krone 815—821.

Gospodarstvo, trgovina.

Vsled še nerešenih

finančnih vprašanj med našo državo in Italijo še ni bilo. Jadranski banki mogoče objaviti o svojem poslovanju, ki se razteguje na teritoriji obeh držav, bilanco za poslovni leti 1918 in 1919.

Ker pa hoče zavod, kolikor je nač mogoče, ustreči željam, je sklenil upravni svet, da plača banka svojim delničarjem:

1. za leto 1918 na račun dividende znesek K 40.— oziroma lir 8.— od delnic št. 1—50000.

2. za leto 1919 na račun dividende znesek K 50.— oziroma lir 10.— od delnic št. 1—75000.

Ti zneski se bodo plačevali počeni s 25. januarja 1921 pri vseh podružnicah Jadranske banke na ta način, da se izplačilo na predloženih kuponih, ki se zopet vrnejo, označi s tozadevno štampiljem.

Podružnice Jadranske banke v zasadenem ozemlju in na Dunaju izplačujejo na račun dividende le proti predložitvi delnic.

Mednarodne poštne pristojbine v prometu v Avstriji, Bolgariji in Madžarsko. Poštne in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani razlašča: Po razpisu ministrstva za pošto in brzojav od 17. januarja, št. 1118, se razlašča, da se dosedaj veljavne tuzemske pristojbine v prometu v Avstrijo, Bolgariji in Madžarsko koncem 31. januarja ukinejo in da veljajo od 1. februarja dalje v pisemskem prometu s omenjenimi državami mednarodne pisemske pristojbine.

Tržne cene v Mariboru. Tržišče v soboto 22. t. m.:

Meso in špeh à 1 kg		
Svinjski špeh	K 38.— do 50.—	
Svinjska mast (spušč.)	52.— do 56.—	
Svinjski ocvirki	32.— do 34.—	
Svinjsko meso	32.— do 36.—	
Svinjska glavina	20.— do 22.—	
Svinjsko meso (prek)	46.— do 56.—	
Goveje meso	18.— do 22.—	
Goveji jezik	22.— do 24.—	
Goveji želodec (osn.)	— do 8.—	
Telečje meso	20.— do 22.—	
Ovčje meso	18.— do 20.—	
Loj	22.— do 30.—	

Perutnina à komad:		
Purina	K 120.— do 180.—	
Goske	80.— do 140.—	
Piske	20.— do 60.—	
Domaci zajci	10.— do 30.—	
Jajca (cela)	3.— do 4.—	
Jajca (zdrobljena)	— do 2.—	

Žito in pšeno à 1 liter:		
Koruza (rum. in bela) K	4.— do 5.—	
Ječmen	4.50 do 5.—	
Oves	— do 3.—	
Ajda	— do 3.—	
Pšenica	6.— do 7.—	
Aldovo pšeno	11.— do 12.—	
Proseno pšeno	7.— do 8.—	

Druga živila:		
Bučno olje 1 liter	K 68.— do 76.—	
Bučne prge (oljnate)	— do 4.—	
1 kilogram	4.— do 5.—	
Zelje (glave) 1 kom.	2.— do 3.—	
Zelje (kislo) 1 krožnik	— do 1.—	
Bela repa 1 komad	— do 50.—	
Bela repa (ribana) 1 kg	— do 2.—	
Bela repa (ribana)	— do 1.—	
1 krožnik	— do 1.—	
Rmeno korenje 1 k.	— do 50.—	
Rdeča pesa 1 kom.	1.— do 2.—	
Krompir 1 kg	2.— do 2.20	

Krompir 1 merica	15.— do 17.—	
Čebula 1 kg	5.— do 6.—	
Solata-endivija 1 k.	2.— do 3.—	
Jabolka 1 kg	4.— do 8.—	
Orehi 1 kg	16.— do 17.—	

Mleko in mlečni izdelki:

Mleko 1 liter	K 4.50 do 5.—	
Surovo maslo 1 kg	55.— do 60.—	
Sir 1 kg	9.— do 10.—	
Smetana (kisla) 1 l.	— do 20.—	

Drugi predmeti:

Brezove metle 1 k.	K 3.— do 4.—	
Soleteni jerbasi 1 k.	8.— do 30.—	
Škaf (navadne veli-	— do 40.—	
kosti) iz smr. lesa	— do 40.—	

Neliuba afera na zagrebški borzi. Zagrebške novine poročajo, da je došlo pretekli teden na tamkajšnji borzi do nečedne afere. Dunajska deviza se je namreč zaključila z 19.90 do 19.95, vendar je pa skušal neki bančni eksponent umetno znižati kurzne točke. Več članov borze je protestiralo proti temu in tako je došlo do tega, da se v unosnosti dunajska deviza sploh ni zaznamovala ter se je cela zadeva predložila borznemu svetu.

Sklopitev tvrdk. Kakor se doznava, se namerava v bližnjih dneh sklopiti »Slavonska lesna industrija d. d.« z firmami Milan Proić in Bothe & Co. Na podlagi teh vesti so delnice »Slavonske lesne industrije d. d.« koncem prejšnjega tedna precej skočile.

Vprašanje sekvestrov. Iz Beograda se poroča, da so se sestali v nedeljo zastopniki Avstrije z našimi zastopniki v Beogradu k prvi seji, da se pogovore o vprašanju sekvestrov.

Izvoz vrednostnih papirjev iz Madžarske. Po naredbi finančnega ministrstva je splošno dovoljen izvoz vrednostnih papirjev, vendar pa ostanejo nekatere prepovedi za izvoz veljavne. Prepovedan je tudi izvoz umetnin. Potnikom je dovoljen izvoz do 20.000 kron brez posebnega dovoljenja.

Angleško parobrodarstvo v škripcih. »Times« doznava, da je nastala v angleškem parobrodarstvu kriza. Kot razlog navaja, da se od Nemčije izročene ladje prodajajo tako ceno, da ne morejo angleški brodogradniki nikakor konkurirati, ne da bi imeli velikih izgub.

Razno in humor.

Indijanci v združenih državah. Kakor poroča Cato Sells, komisar za indijanske zadeve, se danes nahaja v Združenih državah 336.337 Indijancev, dočim jih je bilo pred desetimi leti 304.950. V desetih letih je torej indijansko prebivalstvo naraslo za 31.387 oseb. V čikaški bližini je Oneida indijanska rezervacija. Prebivalstvo te šteje 2657 oseb. Sells izjavlja, da je naraščanje indijanskega prebivalstva leta 1920 jako nadkrililo ono l. 1919, dasi nima še v rokah nobenih števil. Populacije drugih indijanskih rezervacij v tej bližini kažejo: Keshena šola 5023, v številu večje število študentov iz Oneida rezervacijske šole, katere je bila za leta zadnje leto; Laona agencija, 364; Winnebago, 1251; Menominee, 1760. Wisconsin ima skupnega indijanskega prebivalstva 10.319 oseb. Zadnje leto se je pripetilo devet porok med Indijanci in belimi, dočim je bilo med Indijanci samimi 79 porok. Od skupnega števila Indijancev v državi Wisconsin je 3461 protestantov in 1955

katoličanov. Skupna areja indijanskih posestev v državi znaša 589.111 akrov. Keshena rezervacija je največja in meri 231.680 akrov. Tuberkuloza je še vedno najhujša bolezen med Indijanci in se jo povsem upravičeno lahko imenuje belo kugo. Vsekakor se tudi v tem oziru razmere izboljšujejo. Pravilnejše življenje in pa večja snaga, ki se razširja med Indijanci bolj in bolj, potiska polagoma to bolezen iz njihovih vrst.

Kaj sanjajo slepi otroci? Oddelek londonske »Psychologica Society« je posvetil posebno pozornost študiju sna slepih in gluhih otrok. Cesta opazovanja so zopet dokazala, da mnogi slepi otroci — kakor trdijo

saml — v sanjah vidijo in da zato prištevajo mnogokrat svoje sanje za najlense trenutke svojega življenja. Podobno trdijo gluhi otroci, da v sanjah dobro slišijo ter se morejo udeleževati tedaj tudi govorov in zabav. Medtem ko je glavni predmet slepih otrok ogenj in njegove grozote, se pa gluhi otroci boje v sanjah divjih živali. Slep otroci se ločijo od gluhih v tem, da prvi malokdaj sanjajo o »robinzonadah« in junaštvu, med tem ko igrajo pri gluhih otrokih veliko vloge bojevitosti scene in junaški čini.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Primordi!

Naznanjam, da sem otprl

Novo higijenično brivnico.

Za prvovrstno in čisto posrežbo jamčim. 106 4—2

Vjekoslav Gjurić

primorski begunec

Maribor, Jurčičeva ulica št. 9

Svoji k svojim!

„TRIGLAV“

carinsko - posredniško podjetje

Tih. S. Milošević, Maribor

Zrinskega trg 5/1.

10—9 909

Pristopajte

Jugoslov. Matici!

Nova pošiljatev!

Quargel-sir la

v zabojčkih à 6 in pol šok (300 komadov) polnomastni

Trapistni sir

polnomastni

Tilsiter sir

Groyer sir

v hlebič od 20 kg

Polemendolski sir pravi

Parmesan

Prekaj. sardelte (Sproten)

Sardele slane

odprte in v sodih

Sardele

očistene v dozah

Sardellenringe v olju

Salame „Herz“

Mortadella di Bologna

pošilja vsako množino po pošti in železnici

Vinko Hmelak

98 Maribor 2—2

Slomškov trg 6 (Domplatz)

Telefon interurb. 158

Velika zaloga južnega sadja!

Zahtevajte cenike!

Mala oznanila.

Lepo posestvo se prodaja. Tezno št. 43. 107

V nedeljo, dne 30. januarja ob 10. uri predpoldne vršila se bode pri 4. tež. art. pulku (v konjaniški vojašnici) licitacija gnoja. Kateri rabijo gnoj, se vabijo k udeležbi. 108

Nova spalnica se radi odhoda ceno prodaja. Vorašati Narodna kavarna. 101 2—1

Na Koroškem večeru v Narodnem domu dne 22. januarja 1921 se je izgubil en kos zlate verižice s priveskom za svinčnik. Pošten najditelj je naprošen, da odda oboje proti primerni nagradi načelniku postaje Maribor kor. kol. 118

Išče se meblirana soba s prostim vhomom za enega ali dva gospoda. Ponudbe na upravo lista.

En velik štedilnik za vžigati se prodaja. Vprašati v upravi lista.

Izkušena babica

Hedvika Lorber

naznanja otvoritev svojega poslovanja v Mariboru

Gospodska ulica 58. 117

„CROATIA“, zavarovalna zadruga Zagreb zastopstvo Maribor

išče za svojo zastopstvo v Mariboru

uradnika (akvizitera)

pod ugodnimi pogoji. Uradniki, kateri so poslovali že prej pri zavarovalnih družbah, imajo prednost.

Ponudbe na »CROATIA«, zavarovalna zadruga, zastopstvo Maribor, Cafova ulica 2. 109 2—1

Govorite povsod Slovenski!

Opozarjamo naše cenjene naročnike in odjemalce, da smo za inkastriranje inseratov, naročnine ter tiskovin pooblastili g. F. Antončiča, hišnika naše tiskarne, kateri se izkaže tudi s tozadevno izkaznico.

Mariborska tiskarna d. d.

Motorje za istosmerni tok

(Gleichstrom)

14 HP, 3 HP, 1 HP z napuščaji (Anlass) ter motor na plin prodaja

Mariborska tiskarna d. d.

Jurčičeva ulica 4.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Mariboru

Obreštuje vloge najugodnejše.

Daje vsakovrstne kredite.

Izvršuje najkulantnejše vse bančne transakcije.

Centrala v LJUBLJANI. — Podružnice: SPLIT, CELOVEC, SARAJEVO, TRST, GORICA, CELJE, BOROVLJE, PTUJ, BREŽICE.

Delniška glavnica in rezerve 95.000.000.—